

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 5. In peccato vestro moriemini. Illud mundanis præcipuè tremendum
est verbum, In peccato vestro moriemini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

bet Oseas : Ego erudivi eos & confortavi brachia eorum : & in me cogitaverunt malitiam. Reversus sum ut essent absque iugo: facti sunt quasi arcus dolosus: Qui neque arcus non rectâ dirigitur, vel qui in ipsum dirigentem retorquetur, cum ut excutiat à se jugum severioris disciplinae, sibi fingit non excusum à se jugum: & dum putat se dolose malum à se amoliri, malum in se gravius à suo dolo accessit. Sic nempe *Illusor si fueris, solus portabis malum.*

Vide in 2. parte, Dominica Sexagesimæ, ubi hæc Veritas exponitur:

Nisi Verbum Dei te convertat, tu pervertes Verbum Dei.

Et in hac 4. parte, Feriâ 2. Hebdomadæ 15. ad hanc ibi propositam Veritatem:

Nisi se quisquis Christo conformet, sibi Christum conformabit.

FERIA QUINTA.

DE TREMENDO QVOD CHRISTVS DIXIT VERBO:

In peccato vestro moriemini. Joan. 8.

VERITAS PRACTICA.

Illud mundanis præcipue tremendum est verbum; *In peccato vestro moriemini.*

RATIO EST, Quia illis præcipue est tremendum qui se in peccato esse ignorant, ignorantia inexcusabili.

Sed talis sunt Mundani.

Ergo & illis præcipue tremendum est Verbum, alicaque multis: quia hæc lata porta, & spatioiosa via est qua ducit ad perditionem: & multi sunt illi qui ut ait Dominus, *invitant per eam.*

I. PUNCTUM.

DIXIT iterum Judæis Jesus, Ego vado & quaeritis me, & in peccato vestro moriemini. Vos de deorsum estis, ego de supernis sum, Vos de mundo hoc estis, ego non sum de hoc mundo. Dixi ergo vobis quia moriemini in peccatis vestris.

INFOELICISSIMA conditio, inquit sanctus Augustinus, *miseri fors istorum qui de ore veridico audierunt, In peccato vestro moriemini.* Hoc est enim dicere, maledicti in æternum & damnari estis. Non sic vero dixit quasi decretorium, quasi absolutum id esset, cum hanc simul apposuerit conditionem. *si non credideritis, moriemini in peccato vestro.* Atque ita sicut poterant credere, poterant etiam non mori in peccato: sed quia pauci ex iis erant credituri, aut in fide pet-

mansuri, idcirco quasi absolute affirmatur quod sint in peccato morituri. Tale scilicet erat eorum peccatum ut vix ab eo converterentur sicque in eo morerentur. Quodnam autem esset, aperuit illis Christus cum dixit, *vos de deorsum estis, vos de mundo hoc estis.* Id est mundani, terreni, mundana & terrena sapientes & affectantes; quales jam sunt multi etiam Christiani, etiam Ecclesiastici, etiam Religiosi de quibus manifestè Apostolus: *Multi ambulant quos sapse dicebam vobis, Nunc autem & scilicet dico, inimicos crucis Christi, quorum finis interitus.* Atque ut apertius illos esse mundanos declarat, sic pergit, *quorum Deus venter est, & gloria in confusione ipsorum, qui terrena sapiunt.* Nempe his tribus dicendi modis triplicem illam concupiscentiam de qua S. Joannes, quæ mundum & mundanos facit, completur: *Quorum, inquit, Deus venter est, hæc est concupiscentia carnis: Et gloria in confusione ipsorum, hæc est superbia vitæ: Qui demique terrena sapiunt, hæc est concupiscentia oculorum seu cupiditas & appetentia bonorum temporalium, quorum visu nec oculus, neque cor affectu saturatur.* Quamobrem uno verbo mundanos dicimus, quibus præcipue sit tremendum hoc Christi Domini Verbum: *In peccato vestro moriemini.*

Ratio verò cur ita sit, posset illa esse quam diximus causam, cur nulla sit poenitentia, vel cur pauci salventur: nempe cupiditas non repressadum vivis, quæ nec reprimi potest dum moreris quantum est satis ad bonam mortem. Sed præter illam, quæ modo profertur Ratio tam certa est,

Phil. 3.

Phil. 3.

1. Joan. 2.

In 1. part.

Dom. 4.

Acto.

In 2. part.

Dom. 7.

ut quia tam certa est, minus forte persuadet iis qui se nolunt persuaderi, aut qui se nolunt tam vehementer urgeri ad deponendum quod vident necessario deponendum, aut moriendum in peccato. Tu tibi tamen consultius prospice, & tanto accuratius rationem hanc expende, quanto est certior.

Si quis in peccato mortali vivat quod ignoret ignorantia quam vocant vincibili, prava aut etiam affectata, de quo proinde peccato non confiteatur, nunquam ipsum poeniteat, nullo unquam Sacramento, nec ullo virtutis actu absolvatur: Nonne is morietur in peccato? Nonne id timeres si sciens volens reticeres in confessione peccatum? At prorsus idem est quando quis illud ignorat voluntaria, & inexcusabili ignorantia, quam sic definiunt & condemnant sancti Patres: Ipsa ignorantia est voluntaria, inquit Divus Thomas vel directe sicut cum aliquis studiosè vult nescire aliqua ut libere peccet: Vel indirectè, sicut cum aliquis propter laborem vel propter alias occupationes negligit addiscere id, per quod à peccato retraheretur, talis enim negligentia facit ignorantiam ipsam esse voluntariam & peccatum, dum modo sit eorum qua quis scire tenetur & potest.

Sanctus Augustinus in Psalmum tricessimum quintum, Dixit injustus ut delinquat in semetipso usque ad quartum Verbum de quo huius, noluit intelligere ut bene ageret, sic variis ut solet intercessionibus rem illustrat. Nunquid non ibi est praesens Deus, sed non est timor Dei in conspectu eius. Meditatur ergo dolos, & sequitur. Forè later illud, quia Deus ibi videt, & jam ostendit quod dicere ceperam Later illum sed volentem, quia contra se fecit, nolens intelligere. Quoniam dolose egit in conspectu eius. In cuius conspectu cuius timor non est ante oculos eius qui dolose egit. Et inveniret iniquitatem suam & odisset. Iste sic egit ut non inveniret. Sunt enim homines qui quasi conantur quærere iniquitatem suam, & timent illam invenire quia si illam invenerint, dicitur illis, recedite ab illa. Hac fecisti antequam scires, iniquitatem fecisti cum esses in ignorantia. Dat Deus veniam, modo cognovisti eam, dimitte illam ut possit facile ignorantiæ tuæ venia dari, ut libera fronte dicas Deo, Delicta juventutis meæ, & ignorantia mea ne memineris. At illam quærat, ac timet, ne inveniat illam, dolose enim quærat. Non sciebam quia peccatum est. Quando dicit homo? cum viderit quia peccatum est, & desisterit facere ipsum peccatum, quod ideo faciebat, quia ignorabat verè, sic voluit nosse iniquitatem, ut inveniret & odisset. Nunc autem multi dolose agunt, ut inveniant iniquitatem suam, Id est, non ex animo agunt invenire & odisse. Sed quia in ipsa inquisitione dolus est, in inventione defensio iniquitatis erit. Cum enim inveniret iniquitatem, ecce jam manifestum est illi quia iniquitas est, noluit illam facere. Et ille qui dolose agebat ut inveniret, jam invenit, & non odit. Quid enim dicit? quàm multi hoc faciunt, & quis hoc non facit? Et nunquid omnes perditurus est Deus? Aut cerè hoc dicit si nollet Deus illa fieri, viverent homines qui ista committunt? Vides quia dolose agebas ad invenendam iniquitatem tuam. Nam si non dolose, sed sincerè ageres, jam invenisses: & odisses, modo invenisti & defendis. Dolose ergo agebas cum quæreres. Verba oris eius iniquitas & dolus, noluit intelligere ut bene ageret. Vides quia voluntati illud irribis, quia sunt homines qui volunt intelligere & non possunt. Sunt autem homines qui volunt intelligere, ideo non intelligunt.

Sanctus Gregorius in hæc verba libri Iob, Qui dixerunt Deo, recede à nobis, scientiam viarum tuarum nolumus; NOLUNT, inquit, scire, quod faciunt. & quasi minus se vapulari voluerunt, sed astimant, si nesciant quod operari debuerunt: sed aliud est nescisse, aliud scire noluisse. Nescit namque qui apprehendere vult & non valet: qui autem ut nesciat autem à voce veritatis avertit, iste non nesciens sed contemptior addicitur. Itemque in Iob, hæc alia libri eiusdem: qui quasi de industria recesserunt à Deo, & omnes vias eius intelligere noluerunt. Sic ait coherentè: quia sape qua facere despicimus, etiam scire contemnant, impunitatem peccandi existimant remedium nesciendi. Quinimirum sola superbia caligine tenebescunt, atque ideo non discernunt quia aliud est nescisse, aliud scire noluisse. Et tanto magis excusationem non possunt habere, quia nesciant, quanto magis etiam nolentibus opponitur quod cognoscant.

Sanctus Bernardus: Multi profecto scienda nesciuntur, aut sciendi incuria, aut discendi desidia, aut verocundia inquirendi. Et quidem huiusmodi ignorantia non habet excusationem. Et rursus Frustrà sibi de infirmitate vel ignorantia blandiuntur, qui ut libere peccent, libenter ignorant vel infirmitatem. Putas primo homini profuit, licet ipse non libenter peccavit quod se per uxorem, tanquam per carnis infirmitatem defendit? Aut primi martyris lapidatores, quoniam aures suas continuerunt, per ignorantiam excusabiles erunt?

Ex quibus sanctorum Patrum dictis, illud evidentiissimum est quod hic erat primò declarandum.

1.2.9.76
4.3.

30

Ps. 24.

dum, nempe illos in suo mori peccato qui hac voluntaria peccant ignorantia, quia non illud confitentur, nec magis confitendo absolvuntur quam si voluntarie peccatum, aliquod retinissent. Cum enim talis ignorantia sit voluntaria, quidquid inde procedit, censetur pari prolas modo voluntarium; & tantum abest ut peccantem & ignorantem excuset, quia ex illa sua ignorantia magis perire & puniri peccatores dicantur, quasi esset potior perditionis eorum ratio. Sic in libro Iob legitur, *De mane usque ad vesperam succidantur, & quia nullus intelligit, in aeternum; eribunt.* Sic apud Isaiam, *Propterea capivimus ductus est populus meus, quia non habuit scientiam. Propterea dilatavit infernus animam suam, & aperit os suum absque ullo termino, & descendit fortes ejus; Nonne ipsi suis in dirioribus clamant tormentis, quod refert Sapiens: Ego erravimus a via veritatis, & ambulavimus vias ingratas, Viam autem Domini ignoravimus. Audite ne fateantur se ignorasse! Videte ne ut profitentur se inde potissimum cruciari? Quid restat nisi ut etiam quod erat demonstrandum agnoscat, illis vel maxime qui se in peccato esse ignorant ignorantia inexcusabili, tremendum esse Christi verbum, *In peccata vestrorum moriemini?**

II. PUNCTUM.

SED tales sunt mundani. Nempe illi quos ex sanctis Apostolis Paulo & Ioanne supra descripsimus, secundum proprias concupiscentias ambulantes: Illi ex omnibus precipui sunt qui vivunt in peccato quod tali quam diximus ignorant ignorantia.

Tria hic afferantur, Primum est illos vivere in peccato. Secundum est illos suum ignorare peccatum. Ac tertium denique, talem ignorantiam esse inexcusabilem. De primo, quod vivant in peccato, necesse est id omnino affirmare cum mundus & mundani sic in Scripturis condemnentur quasi oppositi Christo Domino, qui suum regnum aperte dixit de hoc mundo non esse qui de mundo, suos elegisse affirmat, & qui palam profiteretur se pro mundo non orare, quod idem est atque illum execrari & supremo ferre, quod vocant, anathemate. Quae certe de mundo & mundanis non dicerentur, nisi simul in hac mundi voce peccatum involveretur, cum nihil praeter peccatum Deus oderit & condemnet. *Diligis enim omnia quae sunt, aiebat Deo Sapiens, & nihil odisti eorum quae fecisti, nocentim* Haynesius Pars quarta.

odiens aliquid constituisti aut fecisti. Solum est peccatum quod non fecit, & quod proinde solum odit cum mundum odisse dicitur.

Quod est itaque difficultus explicatu, secundum est, quomodo mundus sive mundani suum ignorent peccatum; nam vel peccatum malum est & mortale, vel leve tantum & quod vocant veniale. Si mortale est id agnoscent, non ignorabunt; si veniale est, quid tanti periculi si forte illud non agnoscant, *Diligis enim quis* Ps. 18. *intelligit?*

Respondetur primo, non hic de omnibus mundanorum peccatis quaestionem esse, quorum multa certe possunt ab illis sciri quae peccant mortalia, vel si alia leviora non agnoscantur, non tanti refert, Sed de certo quodam peccato agitur, quo & mundani fiunt, & quo ignorant se tales esse, vel peccatum esse quod tales sint.

Quapropter Respondetur secundo, sic ut plurimum fieri, quod peccatum illud sit primo tantum veniale: deinde mortale fiat actu vel habitu. Veniale tantum est in pueris, quorum affectus non circa multum gravia versari solent objecta, nec satis habent intelligentiae qua possint a malo bonum discernere. Sic vero etiam in aetate qualibet proveciori, dum primo affectus se ad quodpiam pravè applicat, non est tanta plerumque applicatio ut lethalem contrahat culpam, sed nisi cum divina gratia sibi quisque invigilet ac reprimenda sentio concupiscentiae vacet & studeat, *Concupiscentia quasi ignis ex* Eccl. 9. *ardescit, ut ait Sapiens, id est, semper crescit, crescendo roboratur, roborata sanctis resistit gratiae moribus, & pravis facilius consentit inimici suggestionibus, & in objecta quae occurrunt graviora libentius sese profert, sic tandem fit ut mortalis illa sit culpa quae vel nulla vel venialis tantum putaretur. Sic impudicitia, sic ambitio, sic avaritia, sic odium, sic aliae vitiorum pestes sese insinuant: vel actu ut dictum est, quando non levis occurrit peccandi occasio, quae profecto frequenter occurrit, vel habitu sive in dispositione animi, quando sic est infecta paulatim & affecta voluntas ut occurrenti consentiret objecto mortalis culpae, tunc in continuo vivit peccato quod ignorat quia versatur circa objecta quae sunt ita naturalia, ita naturae conformia, ita delectabilia, ita utilia, ita honorifica, ita quotidiana & domestica ut quam vocant sensationem & advertentiam animi non excitent, *Bibitur sub* Job. 34. *sannatio tanquam aqua, INUNDATIONES* D: ut. 33.*

Maria tanquam lac sugunt; Mutatur præterea nomen vitij, non est ut putant impudicitia, sed mutus animorum amor; non est illis ambitio, sed iusta sui juris ac status retinendi cupiditas, non amant avaritiam cum pecunias amant; non dicunt esse odium cum vindictam repossunt; sic se à seipso unusquisque abscondit, & sic quod ait

Olea. 13. Ibid. 7.

Propheta Oleas: Absconditum peccatum ejus. Quod & paulò ante sic fufius expresserat: Comederunt alieni robur ejus, & ipse nescivit: sed & cani effusi sunt in eo, & ipse ignoravit. Et factus est Ephraim quasi colüba seducta, non habens cor.

Heid. 3. post Epip.

Adde quod si ad suum attentius peccatum adverterent, cogereatur quodammodo vel illud deponere vel non conteri, nec conteri, vel non paciè vivere, quæ cum omnino nolint, malunt de peccato non cogitare, sicque fit illa Conscientia cauteriata, nec non illa indolentia seu insensibilitas animi de qua fuit in prima parte.

1. Ioan. 5.

Neque parùm ad id confert quod talis est omnium vivendi ratio, ut quod omnes faciunt, impunè se quisquis putet facere, nec suum unum peccatum reputet quod est commune omnibus. Sic totus mundus in maligno positus est, ut suam nullus malignitatem norit, quia totius est mundi malignitas. Sunt quidem alii alij maligniores, sed majoris gradum malitiæ nullus sibi ascribit, nullus non modò dicit se avarum esse, sed quando etiam se talem nosset, non conteret hoc peccatum tam grave quàm vanitatis, im munditiæ vel cujushbet alterius vitij, nec proinde se peccatorem agnosceret, qui quod alij peccant peccare nollit; quasi esset iustus in suo quisque peccato, qui non in cæteris esset injustus. Sic obscuratum est inspicere cor eorum, & sic magis ac raagis quod ait Plaites, obscurantur oculi eorum non vident, & dorsum eorum semper incurvat: Deus.

Rom. 1. Ps. 68.

Verùm, quod erat tertio demonstrandum, talis obscuritas & ignorantia planè est inexcusable, quia quod exprèsè notavit sanctus Thomas, eorum ignorantia est qua seire tenemur & possumus, quantum enim tenemur ad æternam nostram procutandam salutem, tantum certè obligamur ad cognoscendos illius nostræ salutis hostes, & cognitos expugnandos. At quis nesciat aut quis seire non possit mundum ex illis esse hostibus? Quis non possit seire quod tam apertè toties in Evangetio Christus docuit, declaravit, exposuit, & in ipso vix decessu fidei & exemplis confirmavit? Sic præ clarè sanctus Gregorius postquam quæ supra relata sunt, dixit, Et

tanto magis excusationem non possunt habere quia nesciant, quàmò magis eis etiam nolentibus opponitur quod cognoscant, sic consequenter pergit: Unde per Salomonem dicitur, Nunquid non sapientia clamitat, & prudens in dat vocem suam. In summis excellitque verticibus super viam in mediis stans semitis? Transire fortè asseper viam vitæ temporalis, cum ejus ignorantia poteramus, si hæc eadem sapientia in semitis angustus constitisset, investiganda fuerat si oculicari voluisset: Sed postquam incarnationis suæ mysteria publicè ostendit; postquam humilitatis exempla superbioribus præbuit, semetipsum nobis quasi transiuntibus in mediis semitis fixit, ut videlicet in eâ quam querere nolumus, impingamus, & quam transeuntis videre negligamus, tangamus offendentes. Quasi diceret, tam commodè possumus id evidentiæ scire quod nescimus, ut ipsarum evidentiæ sciendarum, sese ultro nobis obiciat, unde si quid ignoramus, nulla ignorantia super sit causa, quàm quia scire nolumus, quæ certè causa quàm sit ir excusable quis non videt? Si non venissem, inquit, peccati non haberent nunc autem excusationem non habent de peccato suo, Iam.

L. 21.

Mar. 16.

Mat. 1.

Pro. 1.

Eccl. 3.

I. 21.

Mat. 16.

I. 21.

Mat. 16.

I. 21.

Mat. 16.

I. 21.

III. PUNCTUM

ILLUD ergò mundanis præcipuè tremendum est Christi verbum, *In peccato vestro moriemini*; quia se in peccato esse ignorant, ignorantia inexcusable, unde à peccato nunquam absolventur, & in illo propterea pereunt, ac quidquid cum viverent excusaverint, mortui tandem coguntur cognoscere quod refert Sapiens se audivisse *In malignitate nostra consumpti sumus. Mera nempe malignitas sic affigit rebus eaducis & non æternis: sic affixos voluntariè detineri ut quid peccarent non adverterent, neque quod inde damnium incurrerent. Quasi bos ductus ad vinciam, & quasi agnus laevitans, & ignorans quod ad vincula sultus trahatur, donec ir ansigat sagitta secur ejus. Velut si arvis festinet ad laqueum, & nescit quod de periculo anima illius agitur. Sic apè Sapiens mundum quemlibet exprimit qui vel mulieris vel pecunie, vel honoris affectu dueatur inordinato. Via inferni domus ejus, penetrantes in interiora mortis, id est, secū invhentes certissimam mortis æternæ causam.*

Prov. 1.

Mat. 16.

Mat. 16.

Mat. 16.

Mat. 16.

Mat. 16.

Mat. 16.

Peccatum illud ad mortem est pro quo non orandum dilectus admoneret Discipulus? Voluntarium illud peccare est, pro quo jam non relinquitur hostia sed terribile quædam judicij expectatione afficit.

Iam.

Mat. 16.

Mat. 16.

Mat. 16.

affirmabat Apostolus. Illa in Spiritum sanctum
noxa inexpugnabilis est de qua Christus & nos alibi
fatis frequenter. Illud denique pertinax & inve-
teratum vitium, illa mens dura qua malè habe-
bit in novissimo, ut testatur Ecclesiasticus.

Ex quibus certè Scripturæ locis, nemo saltem
dubitare possit quin sit aliquod peccati genus
præ cæteris in quo qui vivunt, proclivè sit eis
mori. At quodnam illud esse posset nisi cuius
eos non pœniteret? Cuius autem peccati pec-
catorem moriturum non pœniteat nisi cuius
non meminerit, & cuius non meminisse sit æquè
voluntarium & noxium atque ipsum perpetrare
peccatum?

Quamobrem non est diutius universim pro-
banda Veritas, sed particulatim unicuique mo-
dò applicanda ut videat, & serò tandem agno-
scat nãm sit ille mundanus, num sit ille invete-
ratus in vitio cui tale paratum est, quod nunc
audit, exitium?

Est autem id facillimum indagare, nam unum
proponit Apostolus, quod rem omnem consti-
ciet, *Qui volunt, inquit, divites fieri, incidunt
in tentationem & in laqueum Diaboli, & deside-
riamulæ aïnustia & nociva qua mergunt homi-
nes in interitum & perditionem.*

Jam ergo quære à teipso, Lector, quære
ab Auditore Concionator, num velit esse dives?
Non negabis profectò, sed simul dices te nolle
esse cum peccato, te nolle aliquid injustè possi-
dere: Tibi tantum vel tuo necessaria statui quæ-
rere, malas non esse divitias. Hoc omnes scilicet
dicunt, & hoc putant se dicto tutos adversus
cupiditatem divitiarum quam hic esse interitus
& perditionis causam docet Apostolus. At certè
frustra, nam vel deciperetur & nos deciperet
magnus Paulus, vel illi profectò errant. Non
dubitabat quippe Apostolus quin illi omnes
Christiani quibus loquebatur hoc ipsum dice-
rent, se nolle malo dolo & sine divites fieri: se
velle tantum quod non putant posse nolle, sibi
suisque scilicet providere. Et præcisè tamen
pronuntiat *qui volunt divites fieri*: Quasi dice-
ret, quid quid dicant quidquid objiciant, si divi-
tias appetunt cupiditate naturali quam non ra-
tione reprimant ac divina moderentur gratia,
peribunt in illa sua cupiditate. Non id quidem
putant, non id sentiunt, non id vident: At idcirco
peribunt certius quia non putant, quia non senti-
unt. Nam sic facilius *incidunt in tentationem,
& in laqueos Diaboli, & in desideria illa nociva
qua mergunt homines in sempiternum interitum.*

Non id putant, cum id audiunt quia tunc foritè
talis tentatio non occurrit: sed cum in media
venerint negotia, cum se dabit lucri vel jacturæ
occafio, cum æstus cupiditatis totum absorpse-
rit animum, tunc illi laquei Dæmonis, tunc illa
nociva desideria quæ vel iniquè aliena si possint
rapiant, vel si non possint ardentius appetant,
aut sua etiam avidius retineant, cum essent pau-
peribus vel debitoribus relinquenda. Quam
multis denique modis peccari potest cupiditate
non repressa quæ est omnium malorum radix,
tam multis peccant qui volunt divites fieri, nisi
diligentissimè sibi cavent; sibi autem non ca-
vent qui non id timeant, qui non credunt Aposto-
lo, qui se quidem sentiunt velle divites fieri, sed
nulla inde præsentunt pericula, nulla damna,
nullum interitum.

Unde tu cum fatearis ex his esse, quid restat
nisi ut simul agnoscas te ex illis censeri qui de
mundo sunt, qui de deorsum sunt, & quibus se-
mel iterum ac tertio repetit Dominus, *In peccato
vestro moriemini.*

Decretoria prorsus sententia est contra mun-
dum & mundanos, contra concupiscentes in-
ordinatè divitias vel honores vel voluptates,
nam eadem triplicis hujus concupiscentiæ ratio
est, quantum ad infamiam quæ inde sequitur
mortem. Non est quidem ratum te in tuis mori-
turum concupiscentiis, imo ne hoc in statu mo-
rariis, admoneris inde emergere, inde indomi-
tas cum gratia refrænare velle cupiditates. En
ut omnes invitat Princeps Apostolorum Petrus,
*Non configurati prioribus ignorantia vestra desi-
deriis, sed secundum Eum qui vocavit vos, san-
ctum.* At si hæc sancta contemnis monita, si per-
gis eo semper res humanas affectu quo soles
prosequi, tam verum est te malè moriturum,
quam certum est te aliquando moriturum.

Cur enim certum est te moriturum, nisi quia
mortalis es, nisi quia naturalem in teipso tuæ
mortis habes causam? Sed quamdiu mundanus
es, sic latentem habes in animo malæ tuæ mor-
tis causam & radicem quæ est cupiditas non re-
pressa. Quid ergo dispar in utraque morte?
Quid in una certius, quod non in altera?

Quid sentis de malo Divite, de illo inquam
Epulone qui teste Christo sepultus est in Infer-
no? Nonne hunc credis in peccato mortuum, &
damnatum? Cur porro credis, nisi quia Chri-
stus dixit, nisi quia latentes erant in ipso dæ-
nationis causæ quæ Christus norat? At ipse
idem Christus affirmat te malè moriturum qui

de mundo es, qui cupiditati servis potius quam dominaris: Cur non ei pariter de te loquenti credes, atque de alio? Putasne minus à Christo verè dictum quod est futurum, quam quod præteritum? Nonne saltem timeas si serio Medicus præsentem tibi mortem denuntiaret, licet ipse secus sentires? Nonne Architecto crederes, si quem tuæ domus casum prædiceret? Et cerè si quid mihi à te secundum illam quam proficeres artem suggeretur, vellent etiam contra sensum meum tibi assentiri: Cur non mihi de salute tua, cur non Apostolo, cur non Christo credes? Minusne sunt illi credibiles? Minusne agitur cum de sempiterno interitu agitur, quam si de temporali damno vel etiam corporali morte? *O mors, clamabat Sapiens, quam amara est memoria sua homini pacem habenti in substantiis suis!*

Ecclesi, 41

O mors in peccato! quam hoc verissimè de te inclamandum! si mori durum est, quanto magis in peccato mori! Si vel ipse infernus sine peccato posset adiri, non esset ita durus inferorum aditus, quam durum est in peccato mori! In peccato coram Christo Judice reum apparere? Reum accusari, reum judicari, reum condemnari, reum maledici, reum expelli, reum hac sententia detrudi ad inferos, *Ita maledicte in ignem æternum!* Vellesne hoc audire? Vellesne mori sine Confessione, sine dolore peccati, ne hoc forte audires. At idem profus est velle mori cum concupiscentia quam vivendo non studueris cum gratia refrænare.

Matt. 19

Vide in 1. parte, Dominica 4. Adventus. In 2. Dominica Septuagesimæ. In 3. Dominica septima. In hac 4. tota Hebdomada 17. & 24.

FERIA SEXTA. DE DVRA SERVITVTE PECCATI.

Amen, amen dico vobis, quia omnis qui facit peccatum, servus est peccati. Joan. 8.

VERITAS PRACTICA.

Unde est in servo peccati, servitus suavior; inde est in seipsa durior.

RATIO EST, Quia in servo peccati suavior est servitus, quod sit libera & voluntaria. Sed inde in seipsa est durior.

Ergo & unde est in servo peccati suavior, inde est durior servitus. Ac proinde cavenda talis suavitatis, & talis excutienda durities.

I. PUNCTUM.

LOQUENTE Domino quæ præcedentibus. Feris considerata sunt: Multi crediderunt in Eum, inquit Evangelista. Dicebat ergo Jesus ad eos qui crediderunt ei, Judæis: Si vos manseritis in sermone meo, vere Discipuli mei eritis, & cognoscetis veritatem, & veritas liberabit vos. Responderunt ei, Semen Abraham sumus, & nemini servivimus unquam, quomodo tu dices, liberi eritis? Respondit Jesus, Amen, amen dico vobis, quia omnis qui facit peccatum, servus est peccati.

Hic hæreamus, mulæ nimirum est & futuriosissima considerationis ista sententia, & salutemque commendat, ut ait sanctus Augustinus quod eam sic Christus pronuntiat, Amen, amen dico vobis. Veritas dicit, verum dico vobis, quæ mentiri omnino non potest, tamen incutiat dormientes excitans.

Et verò quomodo qui facit peccatum sit vera servus peccati, tripliciter potest intelligi. Primo quia qui facit peccatum, superatus est à sua concupiscentia quæ peccatum ab Apostolo dicitur, id est, causa peccati: *A quo autem quis superatus sit, huius & servus est,* inquit sanctus 2. Petri. Petrus, & conformiter Coapostolus eius Paulus, *Cui exhibetis vos servos ab obediendum, servi estis ejus cui obediatis, sive peccati ad mortem, sive obediuntis ad Justitiam,* Rom. 6.

Secundo, quia quomodo peccatum manet in anima, dominatur ei quodammodo & vires suas sic in illam exercet ut in aliud suo pondere trahat peccatum: *Et de malis ad mala præcipitetur,* ut ait S. Augustinus.

In Euch.

Tertio denique quia peccatum peccatorem ita tenet obnoxium æternæ morti, ac pœnæ, ut se inde nunquam ex se solo possit eripere, unde hic